

Guide till EU:s och ländernas räddningspaket

2008-10-16

USA var först ut med ett räddningspaket för att lösa finanskrisen. Kort därefter enades Euroländerna om ett gemensamt program och runt om i Europa inför nu regeringarna nationella räddningspaket. Även den svenska regeringen lägger inom kort fram en stabilitetsplan för det finansiella systemet.

USA

Den 3 oktober, efter att den amerikanska kongressen till sist antagit förslaget, signerade George Bush ett räddningspaket på 700 miljarder dollar (drygt 4 900 miljarder kronor). Kärnan i paketet är att staten ska köpa upp dåliga lån och andra värdepapper, i första hand med anknytning till bomarknaden. 250 miljarder dollar är särskilt avsatta till aktieköp i hittills nio utpekade banker. För dessa banker gäller begränsade ersättningsnivåer för högre chefer. Vidare har insättarskyddet höjts från 100 000 dollar till 250 000 dollar och utvidgats ytterligare för en viss kontotyp företag använder. Centralbanken avser också att börja köpa kortare räntepapper (commercial papers) utgivna av företag för att underlätta företagets finansiering när banksystemet kräver.

Euroländerna

Under ledning av EU-ordförande Nicolas Sarkozy kom Euroländerna den 12 oktober överens om ett krispaket som övriga 27 EU-länder nu har ställt sig bakom. Det gemensamma programmet innebär att staten i EU-länderna går in som garant i utlåningen mellan banker till den 31 december 2009. På så sätt ska likviditeten i systemet försäkras. Staten går också in med ägarkapital i krisdrabbade banker för att stabilisera dem. Utöver detta behöver osäkra värdepapper inte värderas till marknadsvärde, som kan vara nere på noll, utan till det uppskattade värdet när de förfaller. Ytterligare kapital, 30 miljarder euro, tillskjuts den europeiska investeringsbanken. Pengarna ska gå till lån åt små och medelstora företag.

Sverige

Regeringen med Mats Odell i spetsen har utarbetat en stabilitetsplan som, så fort propositionen antagits av riksdagen, bland annat kommer att innebära att staten garanterar vissa typer av lånepapper som bankerna har. Dessutom planeras för en fond som ska användas för eventuella kapitaltillskott om det skulle behövas i svenska banker. Staten och privata intressenter bidrar med pengar till fonden som ska styras av Riksgälden. Regeringen vill också ge Finansinspektionen (FI) ett utökad övervakningsuppdrag så att de nya resurser som frigörs i bankerna utnyttjas på rätt sätt. Insättningsgarantin har höjts till 500 000 kronor.

Storbritannien

Labourregeringen ledd av Gordon Brown pumpar in 37 miljarder pund (443 miljarder kronor) för att återställa förtroendet för de krisdrabbade bankerna. Staten tar över kontrollen över Royal Bank of Scotland, Lloyds TSB och HBOS. Kapitaltillskotten är villkorade med utdelningsförbud, viss omstrukturering i styrelserna samt restriktioner av chefslöner. Bonusar kommer endast utbetalas i aktier.

Tyskland

Den tyska regeringen med Angela Merkel i spetsen sjösätter en räddningsplan värd 470 miljarder euro (4 500 miljarder kronor) för att rädda de tyska bankerna. För att få gång handeln mellan bankerna - den har stått still på grund av ett ömsesidigt misstroende - pumpas 400 miljarder euro i likvida medel in i banksystemet. Bankerna får inte pengarna till skänks, utan det handlar om kreditgarantier som ska betalas tillbaka. 70 miljarder euro (cirka 700 miljarder kronor) placeras i en fond som bankerna får vända sig till när de behöver förstärka det egna kapitalet. De banker som tar hjälp av fonden får också räkna med att staten blandar sig skötseln av banken. Insättningsgarantin omfattar alla privata insatta medel tills vidare.

Frankrike

President Nicolas Sarkozy meddelar att den franska staten inför lånegarantier på upp till 320 miljarder euro (3 100 miljarder kronor) för att rädda bankerna. 400 miljarder euro (360 miljarder kronor) avsätts för att öka bankernas kapital. Investeringar i problembanker är villkorade mot tak på löner och bonusar.

Spanien

José Luis Rodríguez Zapateros regering avsätter 100 miljarder euro (965 miljarder kronor) för att garantera att bankerna kan fortsätta låna ut pengar till varandra. Garantin sträcker sig fram till december 2009.

Danmark

Det danska räddningspaketet innehåller en insättningsgaranti för sparare och vanliga kreditorer för osäkra fordringar, samt ett bolag för att avveckla insolventa banker som inte kan hitta någon privat lösning. Regeringen och storbankerna har enats om en fond på minst 30 miljarder danska kronor för detta.

Källa: DN

Skribent: Tina Grandin

Sidansvarig